

Verkorte tekst digitale Nieuwsbrief april 2014-1

Het NUTfonds

In maart 2014 zijn vanuit het Nutfonds weer subsidies toegekend aan verschillende projecten. Eén van die projecten die subsidie kreeg toegekend is de schrijfwedstrijd Write Now! van de stichting Passionate Bulkboek in Rotterdam. Write Now! is een schrijfwedstrijd voor jongeren tussen de 15 en 24 jaar oud. Jongeren kunnen hun proza of poëzie – of dat nu verhalen, gedichten, rap, filmscènes of toneelteksten zijn – insturen bij een van de regionale voorronden. In de maanden april en mei worden er voorrondefinales gehouden. Op deze dagen wordt telkens een winnaar bekend gemaakt die opgaat voor de landelijke finale in juni 2014. Tijdens de finale krijgen alle deelnemers de mogelijkheid om een schrijfworkshop van jonge gedebuteerde auteurs te volgen en zo hun werk waar nodig te verbeteren en kennis op te doen over het literaire veld. De landelijke winnaar van Write Now! krijgt, naast een laptop, een coaching traject van een literair agent, optredens tijdens het Geen Daden Maar Woorden Festival en het Wintertuinfeest in Nijmegen. Daarnaast is er nog de (door het publiek gekozen) publiekswinnaar. Eén van de belangrijke doelen van het project is het aanmoedigen van jongeren om zich met het schrijven van literaire teksten bezig te houden. Write Now! wordt in 2014 voor de veertiende keer gehouden. Het aantal deelnemers is ieder jaar gemiddeld rond de 1000.

De andere projecten waaraan de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in maart 2014 subsidie toekende zijn:

- Van Oldenbarnevelthoeve, een wooninitiatief voor mensen met een verstandelijke en/of meervoudige handicap van de Stichting Oldenbarnevelthoeve in Berkel en Rodenrijs.
- Kids Kick 2014! Van de stichting Stadspodium in Rotterdam, om kinderen in aanraking te laten komen met sport, cultuur om hun talenten te ontdekken en hen te stimuleren zich aan te sluiten bij clubs en culturele instellingen

Het archief actueel

Het maatschappijbestuur ontvangt regelmatig per email vragen over de geschiedenis van het Nut of over mensen die in het verleden met het Nut te maken hadden. Het maatschappijbestuur is blij dat Cor den Boer, oud-voorzitter, de deskundige beantwoording van deze vragen ter hand neemt. In de boeken en de nog aanwezige correspondentie in Edam speurt hij geregeld naar antwoorden op de binnengekomen vragen.

Onlangs kwam er een vraag van de heer Kees Verhulst, die lid is van de Historische Vereniging Vlaardingen. Hij wilde een stuk schrijven over de werkzaamheden van 't Nut in Vlaardingen en vroeg om informatie. Hij had al veel gevonden in het stadsarchief van Vlaardingen en in het Streekmuseum van Jan Anderson, maar alle extra gegevens zou hij zeer op prijs stellen.

Cor kon hem het dossier Vlaardingen met de correspondentie tussen het departement en het maatschappijbestuur en het boek 'Om het Algemeen Volksgeluk' te leen toesturen. Ook stuurde hij Kees Verhulst digitale foto's van de schilderijen van Jan (foto) en Martinus Nieuwenhuijzen.

Met al die gegevens heeft de heer Verhulst voor een belangrijk deel bijgedragen aan nummer 130 van het tijdschrift van de Historische Vereniging Vlaardingen. Hij vertelt hoe door 't Nut na de oprichting van het departement, de lagere school, de 'teekenschool' en later ook de bewaarschool werden gerealiseerd. Daarvoor werd een obligatielening van 13.000 gulden uitgegeven. Het gebouw werd op 9 november 1906 in gebruik genomen.

Het gehele artikel is te lezen op de homepage van <http://www.nutalgemeen.nl>, via de link in het artikel 'Het archief actueel: Vlaardingen.'

Algemene Ledenvergadering 12 april Den Bosch

De Algemene Ledenvergadering (ALV) in 2014 zal plaatsvinden op zaterdag 12 april in Den Bosch. De Kring Vrienden van 's-Hertogenbosch biedt de Nutleden een mooi programma aan waarin onder meer een historische vaartocht over de Binnendieze is opgenomen. Ruim 50 Nutleden zullen zaterdag 12 april 2014 gaan kennismaken met 'De meest gastvrije stad' van Nederland. De aanmeldingstermijn is inmiddels gesloten voor het programma op 12 april 2014.

ANBI 2014

Voor veel organisaties en verenigingen is het belangrijk om een ANBI-verklaring van de belastingdienst te hebben, niet alleen voor de organisatie zelf. Een organisatie met een ANBI-status is aantrekkelijker voor donateurs. Giften aan een ANBI zijn namelijk fiscaal aftrekbaar. Per 1 januari 2014 zijn de regels voor de erkenning als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) ingrijpend gewijzigd. De Maatschappij tot Nut van 't Algemeen heeft een groepsstatus, waardoor de nutsdepartementen zich mochten profileren met een ANBI status.

Om deze status te behouden dient met ingang van 1 januari 2014 elke beoogde ANBI te voldoen aan strengere eisen met betrekking tot transparantie. Het is per departement noodzakelijk documenten inzichtelijk te maken op een internetwebsite. Het belang van de ANBI-status voor Nutsdepartementen kennende, werd vanuit het Maatschappijbestuur direct de ernst van deze situatie ingezien en actie ondernomen. De Maatschappij informeerde de departementen tijdig en creëerde een mogelijkheid om op de centrale website stukken te publiceren. Door de bestuursondersteuning, in de persoon van Irene Agterkamp, is een grote hoeveelheid werk verricht rond de jaarwisseling om de publicatie voor de afzonderlijke departementen in goede banen te leiden.

Kort nieuws voor en door de departementen

Ledenstop Nut Burgum

Departement Burgum van 't Nut is opgericht in 1799 door 'edele mensenvrienden' met doelstellingen die betrekking hadden op de ontwikkeling van onderwijs, een bibliotheek, huizenbouw en volksontwikkeling. Een jaar na de oprichting werd de eerste Nutspaarbank opgericht en weer enkele jaren later de Nutsbibliotheek. Deze is, na 160 jaar in het bezit te zijn geweest, overgegaan naar de huidige plaatselijke bibliotheek.

't Nut is heden ten dage de oudste organisatie in Burgum. De vereniging biedt haar leden een uitgebreid programma waarin diverse culturele en literaire avonden elkaar afwisselen. Daarnaast heeft departement Burgum een door vrijwilligers gerunde speel-o-theek, waar de jeugd tot 9 jaar tegen een geringe jaarlijkse contributie allerhande binnen- en buitenspeelgoed kan lenen.

Wat betreft het aantal bezoekers van de culturele activiteiten liep departement Burgum de laatste tijd tegen de capaciteitsgrenzen aan van de plaatselijke accommodaties. Op donderdag 6 maart jl. vierde 't Nut Burgum haar 215-jarig bestaan tijdens een feestelijke jaarvergadering. Tijdens deze vergadering werd het 400^e en voorlopig laatste ingeschreven lid van Departement Burgum verwelkomd. De eer was aan de familie van der Wijk- van Stateheide uit Noardburgum (foto). Zij ontvingen een fleurig boeket van voorzitter Taeke Doevendans. Alle nieuwe aanmeldingen worden vanaf nu op een wachtlijst geplaatst totdat er weer ruimte is binnen het ledenbestand. Op de website van 't Nut Burgum is veel informatie te vinden.

Departement Broek in Waterland opgeheven

Tijdens een bijzondere ledenvergadering van departement Broek in Waterland op 6 juni 2013 hebben de negen aanwezige (bestuurs)leden besloten om tot opheffing over te gaan van het departement per 1 januari 2014. Bij de stemming bleken acht van de aanwezige leden voor opheffing en een lid onthield zich van stemming.

In de maanden erna werden er nog een paar activiteiten georganiseerd voor de leden, waaronder op 12 december 2013 de informele opheffingsbijeenkomst van het departement in Het Broeker Huis. Onder het genot van een drankje en een hapje werden de aanwezigen vermaakt door tafelgoochelaar Chris Wagemakers. Als herinnering kregen zij een boekje met als titel 'Het Nut heeft zijn Nut gehad' uitgereikt. In het boekje zijn allerlei wetenswaardigheden te lezen over departement Broek in Waterland dat in 1821 werd opgericht. Ook is er een interview opgenomen met Lies Dobber, actief voor 't Nut sinds 1960 en een van de bestuurders van het laatste uur. Op de foto staan ook de andere bestuursleden van het departement. Op de website is de PDF-versie van het boekje te lezen.

Lies Dobber, Elly van der Pauw en Lidia Swart

Een nieuwe website voor Departement Groningen-Haren

Departement Groningen(-Haren) maakt al ruim 222 jaar deel uit van het de landelijk overkoepelende Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Nutsdepartement Groningen opgericht in 1791 koos in 1976 voor een fusie met het veel jongere departement Haren. Daarmee was het departement Groningen-Haren een feit. In het kader van het 222-jarig bestaan van het departement Groningen-Haren gaf

mevrouw Lies Ast Boiten onlangs een lezing. Zij is ook degene die werkt aan een historisch totaalbeeld van het departement. Hiervan zal t.z.t. een samenvatting worden getoond op de nieuwe website van departement Groningen-Haren.

Tegenwoordig verzorgt departement Groningen–Haren tal van culturele en maatschappelijke activiteiten. Deze activiteiten staan in de agenda op de nieuwe website gepubliceerd. Het betreft een gevarieerd programma waarin de komende maanden bijvoorbeeld een lezing van hoogleraar en specialist in de

Letterkunde Prof. Dr. Frits van Oostrom met de titel 'Wereld in Woorden', een operavoorstelling 'Opera per Tutti', en een boottocht Stavoren- Enkhuizen in voorkomen. Naast culturele en maatschappelijke activiteiten ondersteunt het departement lokale organisaties bij de totstandkoming van projecten door op bescheiden schaal subsidies toe te kennen. Aanvragen hiervoor kunnen rechtstreeks via de website gedaan worden. Via de website kunnen nieuwe leden zich aanmelden. De contributie per jaar komt neer op slechts neer op €10,-.

25e Nut Bridge Drive in Geldermalsen

De 25^e Nut Bridge Drive van Nutsdepartement Geldermalsen werd op 8 februari bezocht door een speciale gaste: Burgemeester Miranda de Vries (*foto*). Zij sprak een hartelijk openingswoord waarin zij het ontstaan van 't Nut vergeleek met dat van de burgemeestersketting. Vervolgens legde zij bij wijze van openingshandeling het gewaagde bod van 2 harten.

34 Paren streden in deze Nut-Bridgewedstrijd om de eer. De winnaars ontvingen de overwinnaarsbeker en mochten als eersten een keuze maken uit de prijzen op de prijzentaafel. Zoals altijd werd het toernooi georganiseerd in samenwerking met Bridgeclub Geldermalsen, van wie ook het spelmateriaal en de uitslagcomputer gebruikt werd. Op de website van Bridgeclub Geldermalsen is een selectie foto's te vinden van dit jaarlijkse toernooi. De dames Slootmaker en van Drooge van 't Nut, verantwoordelijk voor de organisatie, kunnen tevreden terugkijken op een geslaagde avond.

Nutslezing Departement Rotterdam

Met de oprichting in de Stads-Doelen in 1785 was departement Rotterdam van de Maatschappij, na Amsterdam en Bodegraven het derde departement dat opgericht werd. Sindsdien heeft het departement diverse initiatieven ondernomen op het terrein van onderwijs en volksontwikkeling. Projecten die daarna zelfstandig hun weg vervolgden. Voorbeelden hiervan zijn de Nutsacademie, scholen, de Volkuniversiteit, leesbibliotheek en spaarbank. Tegenwoordig organiseert departement Rotterdam jaarlijks een voordracht ter ondersteuning van eerder genoemde doelen. Deze lezingen zijn na inschrijving gratis toegankelijk voor geïnteresseerde Rotterdammers die hun kennis willen vergroten. Ook jongeren zijn hierbij van harte welkom.

De meest recente bijeenkomst werd georganiseerd op 3 februari 2014 in congres- en debatcentrum Arminius. Dit Rijksmonument en bovendien Rotterdam's enige Jugendstil kerkgebouw is te vinden op de hoek van de Westersingel en het Museumpark. De juiste ambiance voor een lezing van

neurobioloog professor D. F. Swaab (*foto*).

Dick Swaab, die bekend staat om zijn ferme uitspraken is één van de belangrijkste, ook internationaal bekende Nederlandse onderzoekers op het gebied van hersenonderzoek. Het populaire wetenschappelijk werk van Dick Swaab, dat het standaardwerk over het brein wordt genoemd, heet 'Wij zijn ons brein, van baarmoeder tot Alzheimer'. Tijdens de goed bezochte voordracht in Arminius is hij onder meer ingegaan op enkele boude uitspraken uit dit bestseller boek. Ook werd aandacht besteed aan de sterke ontwikkeling van het hersenonderzoek de laatste tijd. De hierin aangetoonde verschillen tussen de jongens- en meisjes hersenen hebben belangrijke gevolgen voor het onderwijs.

Meer informatie over de activiteiten van Departement Rotterdam van 't Nut kunt u vinden op www.nutslezing.nl.

Overdracht voorzitterschap Zaanstad-Zuid

Op 24 maart 2014 tijdens de jaarvergadering van departement Zaanstad-Zuid droeg Jan Kanis na 28 jaar voorzitter te zijn geweest zijn functie over aan Hans Pielkenrood. Jan Kanis ontving uit handen van Hans Piekenrood een penning voor zijn verdienstelijke werk voor 't Nut In Zaanstad.

Arno Boon penningmeester sprak tijdens de jaarvergadering namens het maatschappijbestuur woorden van dank uit en gaf aan dat bestuurders zoals Jan Kanis eigenlijk hard nodig zijn binnen 't Nut en van grote betekenis zijn in onze 'participatiesamenleving'.

Dankwoord Arno Boon

Jan Kanis ontvangt penning

Cultuur voor kinderen bij Nut Noord-Beveland

In het gevarieerde cultuuraanbod 2013/2014 van departement Noord-Beveland is ook gedacht aan de jongsten onder ons. Recent werd in Wissenkerke speciaal voor kinderen (6+) een zogenaamde familieportretcabaretvoorstelling BENT ('Bedrijf Eigen Noten Testen!') gespeeld. Het Nut in Noord-Beveland weet met zo'n kindervoorstelling de jeugd te boeien en op een leuke manier kennis te laten maken met de activiteiten van 't Nut. Departement Noord-Beveland biedt voor publieksvriendelijke prijzen podiumkunsten aan. Voor Noord-Beveland is het departement de oudste vereniging van het eiland. Dankzij subsidie zijn de toegangsprijzen laag. De bezoeker met lidmaatschap bij 't Nut is vaak nóg voordeliger uit.

Presentatie boek geschiedenis Nut Bodegraven

Op 31 maart jongstleden vond onder grote belangstelling in Bodegraven de feestelijke presentatie van het boek over de geschiedenis van het plaatselijke departement van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen plaats. Schrijver Pieter Westerhof had de pakkende titel "Bodegravers Pioniers van maatschappelijke en culturele veranderingen in Nederland" gekozen, met als ondertitel "Geschiedenis van het tweede departement van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen". De bijeenkomst werd extra luister bijgezet door de aanwezigheid van de landelijk voorzitter mevrouw J. Jansen-Pierik en burgemeester C. van der Kamp. Deze laatste had een voorwoord in het boek geschreven en hij ontving het eerste exemplaar, nadat dit door de auteur eerst aan de voorzitter van het departement A.W. van Niekerk was aangeboden (foto).

Al in 1785, dus een jaar nadat in Edam het initiatief tot oprichting van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen was genomen, werd in Bodegraven, na Amsterdam, het tweede departement van Nederland opgericht. Dit departement bestaat nog steeds en is nu 229 jaar oud. Zoals in veel plaatsen werd een bibliotheek (1808) en een spaarbank (1818) opgericht. Beide hebben tot ongeveer de zestiger jaren van de vorige eeuw zelfstandig gefunctioneerd en zijn toen in grotere organisaties opgegaan. In 1885 werd een kleuter (bewaar-)school gebouwd waarvoor de initiatieven al in 1853 waren gestart. De school heeft als Nutsschool tot 1983 bestaan.

Verder heeft het departement een belangrijke rol gespeeld bij o.a. de volkshuisvesting en de armenzorg. Maar ook op cultureel gebied waren de Nutsavonden, die ook voor niet-leden toegankelijk waren, legendarisch. Kortom het departement Bodegraven heeft zeker niet alleen gezien zijn leeftijd een bijzondere geschiedenis.

Centrale Districtraad 8 november 2014

De volgende centrale Districtsraad (CDR) 2014 vindt plaats op 8 november 2014. De vergaderlocatie is bij verschijnen van deze nieuwsbrief nog niet bekend. Voor vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze aankondiging: secretariaat@nutalgemeen.nl.

Volgende digitale Nieuwsbrief

Heeft uw departement nieuws van waardevolle betekenis? De uiterste datum voor inzending van berichten voor de volgende nieuwsbrief is 22 juni 2014. Berichten kunt u sturen naar secretariaat@nutalgemeen.nl. Kort nieuws van de departementen wordt eventueel direct geplaatst op www.nutalgemeen.nl.

